

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра філології

СИЛАБУС

Історія української культури: літературно-мистецький дискурс

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма 014 «Українська мова і література»
За спеціальністю 014 Середня освіта
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 25 січня 2024 р.

м. Коломия – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української культури: літературно-мистецький дискурс
Викладач (-і)	Доцент Васильчук Микола Миколайович
Контактний телефон викладача	4-46-60
E-mail викладача	mykola.vasylchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС_90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 30 годин. Серeda, 13.30–15.30. Кафедра філології, 309 ауд. Онлайн консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота, 13.30–15.30.

2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс реалізує ідею використання регіональної компоненти у вищій освіті і концентрується на розкритті ролі і місця міста Коломиї в історії української культури з погляду літературно-мистецького. Коломия – унікальний літературно-видавничий центр української провінції, де 1864 р. започатковано світське українське книгодрукування, а 1865 р. – газетярство. Цьому сприяли давні літературні традиції.</p> <p>Тут упродовж другої половини XIX – XX ст. діяли 33 українські друкарні, які стали базою для українського книговидавництва (більш як 3 тис. найменувань книг і брошур) та періодики (більш як 140 найменувань українських періодичних видань, серед яких багато літературних видань). У певні періоди історії рівень розвитку друкарства і книговидавництва в Коломиї стояв на другому місці після Львова. Багатим тут було й літературне життя. Сучасна поліграфічна база, належний інтелектуальний потенціал спричинили до того, що коломийські книги і періодичні видання розповсюджувались не лише в західноукраїнському регіоні, а й у країнах Західної Європи, Близького Сходу, Америці. Все це сприяло популяризації української літератури.</p> <p>Діяльність коломийської періодичної преси та книжкових видавництв привертала увагу авторів з Великої України, сприяла єднанню українського народу, розділеного кордоном. Усе це свідчить про особливе місце Коломиї в історії української видавничої справи й літератури.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> навчальної дисципліни «Історія української культури: літературно-мистецький дискурс» є заглиблення в історію літературних і видавничих процесів у Галичині в контексті усвідомлення мешканців регіону українцями і вироблення у них державницького стремління. Вивчаючи цей курс, студенти поглиблюють знання з історії української літератури. При цьому вони усвідомлюють, що літературно-видавниче життя розвивалося не лише у великих культурних центрах, а й на периферії. Це сприяє глибшому зацікавленню історією і сучасністю рідного краю, розвиває патріотичні почуття, вводить у контекст життя і творчості цілої низки діячів українського національного відродження, боротьби за українську соліальну, національну незалежність (XX ст.); допомагає розкрити цікаві сторінки боротьби за державну незалежність у XX ст.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.</p>	

2. Здатність зберігати знання та примножувати моральні, духовно-культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, розуміння її місця в загальній системі знань про природу і суспільство.
3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності.
4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.
5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України, застосовувати вміння і навички на практиці.
6. Здатність реалізовувати громадянські права й обов'язки, соціальну й громадянську відповідальність.
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями, зокрема й іноземними мовами, здатність працювати в команді.
8. Здатність планувати свій час, працювати автономно, самостійно.
9. Здатність працювати в колективі, мотивувати на досягнення мети, приймати раціональні рішення, створювати психологічно позитивний клімат, діяти на базі етичних принципів, готовність брати ініціативу на себе.
10. Здатність до формування навичок здорового способу життя й гармонійного розвитку людини, збереження довкілля.
11. Здатність до побудови та реалізації власної траєкторії навчання упродовж життя (навчання та самоосвіта), коригування власної професійної діяльності в контексті основних професійних вимог до вчителя.
12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
13. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, мати здатність бути критичним і самокритичним, оцінювати та забезпечувати високу якість виконуваних робіт, приймати обґрунтовані рішення.
14. Здатність володіти навичками ведення дискусії й наукової полеміки, написання аналітичних і публіцистичних текстів, дотримуватись норм правопису сучасної української мови.
15. Здатність поважати погляди представників інших культур, цінувати різноманіття та мультикультурність, враховувати гендерний фактор.
16. Фазова компетентність: Здатність вести фахову діяльність, дотримуючись професійних стандартів та вимог нормативно-правової бази України, а також внутрішньогалузевих стандартів документації університету.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття /практичні/ лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
перший	014 – Українська мова і література	I	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ до курсу. Микола Верещинський і національно-культурне відродження в Галичині у першій половині XIX ст.	2	2	10
Тема 2. Брати Білоуси і їхня роль в активізації видавничо-літературного життя в регіоні.	2	2	10
Тема 3. Видавнича діяльність Юліана Насальського, Якова Оренштайна.	2	2	10
Тема 4. Літературно-видавничі процеси в Коломиї кінця 1880-х – перших десятиліть 1900-х рр.	2	2	10
Тема 5. Видавнича справа доби ЗУНР і УНР у Коломиї.	2	4	10
Тема 6. Літературно-видавниче життя Коломиї міжвоєнного періоду (1920-і – 1930-і рр.).	2	4	10
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінки за практичні заняття – по 5 балів, за контрольну тестову роботу – 5 балів. Підсумкова оцінка розраховується як середнє арифметичне за всі практичні заняття і контрольну роботу (максимально – 50 балів). Залік - 50 балів.		
Вимоги до письмових робіт	Студент повинен виконати підсумкову контрольну (тестову) роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичних питань і практичних завдань.		
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 5 балів. До практичних занять студенти готують практичні завдання у письмовій формі (рукописні чи друковані) та презентують їх за допомогою мультимедійних пристроїв.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язковим є виконання індивідуальних практичних завдань з використанням цифрових технологій за кожною		

	темою.
Підсумковий контроль	Залік. Форма здачі: письмово.
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>1. <u>Виконання завдань, пропуски та відпрацювання</u> <u>Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентацій результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному студенту і кожній студентці індивідуально. Неприпустимі плагіат та списування. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим, що перевіряється за допомогою тестування. Практичні самостійні завдання кожен студент повинен виконати обов'язково.</u></p>	
8. Рекомендована література	
Основні джерела	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Васильчук М.</i> Силуети. Коломия: Вік, 2004. 340 с. 2. <i>Васильчук М.</i> Профілі. Література і краєзнавство. Коломия: Вік, 2012. 400 с. 3. <i>Васильчук М.</i> От собі книжка: Записки словникаря. Івано-Франківськ. Лілея НВ, 2019. 300 с. 	
Допоміжні джерела:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Арсенич П.</i> Нижній Березів у житті Івана Франка // Народна творчість та етнографія. 1986. № 4. С. 57–58. 2. <i>Білінкевич І.</i> Гуцульщина манила його // Жовтень. 1986. № 8. С.95–101. 3. <i>Білінкевич І.</i> Іван Франко і Коломия. Івано-Франківськ: Облвидав “Галичина”, 1991. 24 с. 4. <i>Білінкевич І.</i> «Я радо йду на чесне праве діло!» Політичний процес Івана Франка і товаришів у Коломії 1880 // Жовтень. 1981. №9. С. 129–131. 5. <i>Бурдуланюк В., Гаврилів Б.</i> Історія Прикарпаття. Хронологічний довідник: події, факти, дати. Івано-Франківськ, 1993. 64 с. 6. <i>Васильчук М.</i> Микола Верещинський в контексті національно-культурного відродження у Галичині в першій половині XIX століття. Коломия: Народний дім, 1993. 24 с. 7. <i>Васильчук М., Антонюк Р.</i> Верещинський Микола, син Михайла // Енциклопедія Коломийщини. –Зш. 3, літера В. Коломия: Вік, 2000. С.51–52. 8. <i>Васильчук М.</i> Письменство на Коломийщині: Друга половина XVI століття – 1939 рік. Коломия: Народний дім, 1993. 80 с.+ 8 с. іл. 9. <i>Васильчук М.</i> Брати Білоуси та їх внесок в українську культуру. Коломия: Плин, 1995. 44 с. 10. <i>Васильчук М.</i> В епоху Білоусів: Нотатки про коломийське друкарство, газетярство, видавничу справу 1864–1918 рр. // Перевал: Всеукраїнський літературно-художній і громадсько-політичний журнал. –2000. –№ 2–3. –С.179–206. 11. <i>Васильчук М.</i> Українська видавнича справа в Коломії: Друга полов. XIX – XX ст. Коломия, 2003. 240 с. 12. <i>Грабовецький В.</i> Історія Коломії: З найдавніших часів до початку XX ст. Ч.1. Коломия: Вік, 1996. 176 с. 13. <i>Качкан В.</i> Поклав серце у фундамент української нації (Андрій Чайківський) // Хай святиться ім'я твоє: Студії з історії української літератури XIX–XX ст. Кн. друга. Коломия: Вік, 1996. С.30–53. 14. <i>Кирчів Р.</i> Меценат “Русалки Дністрової” // Жовтень. 1988. №9. 15. <i>Кирчів Р.</i> Цикл шляхетських повістей Андрія Чайковського // <i>Чайковський А.</i> Твори у восьми томах. Т.V: У чужому гнізді: Повісті з XIX століття. Львів: Червона калина, 1994. С.5–25. 16. <i>Крип'якевич І.</i> Історія України. Львів: Світ, 1990. 520 с. 17. <i>Мандзюк О.</i> Андрій Чайковський: Коломийські сторінки життя і творчості. 1919–1935 рр. Коломия: Вік, 2000. 32 с. 18. <i>Монолатій І.</i> Державність, воля, Україна: Суспільно-політичний рух і активність 	

- населення Коломиї у період Західноукраїнської народної республіки. Коломия, 1999. 64 с.
19. *Романюк М., Галушко М.* Українські часописи Коломиї (1865–1994 рр): Історико-бібліографічне дослідження. Львів, 1996. 238 с.
  20. Русалка Дністровая: Фотокопія з видання 1837 р. К., 1950, 1972.
  21. *Савчук М.* Тарас Шевченко на землі Коломийській. Івано-Франківськ: Облвидав «Галичина», 1991. 32 с.
  22. *Савчук М.* Білоуса Михайла друкарня // Енциклопедія Коломийщини. Зш. 2, літера Б. Коломия: Вік, 1998. –С.68.
  23. *Савчук М.* Білоусів Федора та Михайла друкарня // Енциклопедія Коломийщини. –Зш. 2, літера Б. –Коломия: Вік, 1998. –С.69.
  24. *Савчук М.* Видання // Енциклопедія Коломийщини. Зш. 3, літера В. Коломия: Вік, 2000. С.105–113.
  25. *Федькович Ю.* Твори: В двох томах. Т. 2. К.:ДВХЛ, 1960. 506 с.
  26. *Франко І.* Що таке поступ? // Зібрання творів у 50-ти томах. Т.45. С.300–348.
  27. *Якимович Б.* Світоглядні позиції І. Франка і проблеми української державності // Другий міжнародний конгрес україністів. Львів, 22–28 серп. 1993 р.: Доп. і повідомл.: Літературознавство. Львів, 1993. С.325–327.

Викладач _____ **Микола Васильчук**